

Oponent: Dr.h.c. prof. Ing. Pavel NEČAS, PhD., MBA.
Katedra bezpečnostných štúdií, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov,
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1,
974 01 Banská Bystrica

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov habilitačnej práce:
VPLYV ZDROJOV NA STAV A ROZVOJ VOJENSKEJ LOGISTIKY

Autor habilitačnej práce:
Ing. Stanislav MORONG, PhD.

Školiace pracovisko:
Katedra bezpečnosti a obrany
Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika,
Demänová 393, 031 06 Liptovský Mikuláš

Habilitačná práca s rozsahom 142 strán, vrátane 3 príloh sumarizuje rad vedeckých, teoretických i praktických poznatkov z relatívne málo skúmanej a teoreticky rozpracovanej problematiky vojenskej logistiky. Plnenie základného poslania ozbrojených síl a z neho vyplývajúcich cieľov pre garanciu vonkajšej a vnútornej bezpečnosti Slovenskej republiky je determinované kvalitatívou úrovňou spôsobilostí riadiacich a výkonných prvkov vojenskej logistiky. Dosahovanie vytýčených cieľov pri plnení úloh v rámci záväzkov prijatých SR pri jej angažovaní sa v operáciách medzinárodného krízového manažmentu ako členského štátu Severoatlantickej aliancie ako aj Európskej únie, predpokladá tejto angažovanosti primeranú koncentráciu zdrojov. Vojenské a nevojenské operácie na teritóriu Slovenskej republiky, ako aj zabezpečenie plnenia každodenných úloh v útvaroch a zariadeniach rezortu Ministerstva obrany Slovenskej republiky, predpokladá nielen požiadavkám adekvátnu materiálovú bázu, ale rovnako odbornú profesionalitu ľudských zdrojov, podporenú primeranou alokáciou finančných zdrojov a komplexným systémom získavania a využívania informácií vo vojenskej logistike.

1. Aktuálnosť témy habilitačnej práce:

Turbulentné bezpečnostné prostredie v globálnom vnímaní je charakteristické meniacou sa štruktúrou vojenských a nevojenských hrozieb. Bezpečnostné a obranné stratégie aliancií,

ako aj jednotlivých štátov musia flexibilne a komplexne identifikovať riziká diametrálne differentného pôvodu, rozsahu a intenzity pôsobenia. Skutočnosť, že svetové mocnosti a štáty tzv. vyspelej západnej civilizácie aktuálne v oblasti bezpečnostných výziev musia reagovať skôr na asymetrické konflikty, ako na klasické vojnové operácie regionálneho, či globálneho rozsahu neznamená, že pri udržiavaní a rozvoji svojho obranného potenciálu nemusia byť pripravené čeliť, ktorejkoľvek z kategórie známych hrozieb. Efektívne pôsobiť proti dopadom týchto hrozieb znamená pre aliančné resp. národné ozbrojené sily disponovať modernými zbraňovými systémami, výzbrojom a tomu zodpovedajúcim výcvikom. Bez adekvátnej úrovne materiálových, finančných a ľudských zdrojov tento obranný potenciál však stráca schopnosť účinne a dlhodobo proti danej hrozbe pôsobiť.

V súčasnosti jednou z najdiskutovanejších tém globálnej bezpečnosti je rozpor medzi rozširujúcim sa spektrom hrozieb a výškou výdavkov na obranu vyčleňovanou v rámci vojensky rozhodujúcich štátov sveta.

Autorom spracovaná habilitačná práca je v tomto kontexte dielom, ktoré reaguje na aktuálny trend rastu požiadaviek na spôsobilosti ozbrojených síl Slovenskej republiky v súlade so spojeneckými záväzkami ako aj strategickými dokumentmi v oblasti bezpečnosti a obrany komparáciou s disponibilnou bázou zdrojov primárne koncentrovanou do jednotlivých funkčných oblastí vojenskej logistiky.

2. Splnenie cieľa habilitačnej práce a jej vedecký prínos

Ciel' habilitačnej práce uvedený v kapitole 3 stanovuje autorovi na základe vykonanej analýzy súčasného stavu finančných, materiálových, ľudských a informačných zdrojov vo vojenskej logistike identifikovať jej kritické miesta a navrhnuť opatrenia na prekonanie aktuálnych nedostatkov tvoriacich prekážky ďalšieho rozvoja vojenskej logistiky.

V intencích uvedeného cieľa autor vykonal rozsiahlu komplexnú analýzu zdrojovej bázy logistiky, čo bolo základom pre doteraz ojedinely celostný prístup k identifikácii faktorov limitujúco pôsobiacich na funkčnosť a perspektívy rozvoja príslušného vedného odboru a jeho praktickej implementácii do procesov v ozbrojených silách. Z takto získaných záverov formuloval pre každú zo skúmaných kategórií zdrojov rad konkrétnych návrhov, riešení a podnetov, ktorých synergickým pôsobením možno reálne dosiahnuť zásadné kvalitatívne zmeny v teórii a praxi vojenskej logistiky. Na základe uvedených skutočností som dospel k záveru, že autor **ciel' habilitačnej práce naplnil v stanovenom rozsahu.**

Vysoko hodnotím kreativitu a výnimočný podiel autorských záverov a riešení, ktoré sa neobmedzujú len na kapitolu 9, ale už od prvej kapitoly v každej časti habilitačnej práce na základe odborných vedomostí a dlhodobých poznatkov z praxe predkladá spektrum podnetných a inovatívnych prístupov k skúmanej problematike. Zvlášť markantné je to v kapitole 1 a 5, ktorých závery sú pre teóriu a prax vojenskej logistiky klúčové.

3. Metodológia práce:

Metodologicky správne je úvod práce zameraný na vybrané teoretické aspekty vojenskej logistiky podmienené jej historickým vývojom s differentným prístupom relevantných autorov k jej definičnému vymedzeniu. Na základe preukázanej kvantitatívne a kvalitatívne bohatej škály odborných vedomostí a nadobudnutých poznatkov následne obsahovo primerane a chronologicky hodnotí jednotlivé kategórie zdrojov potrebných pre akcieschopnosť vojenskej logistiky. V rámci vykonanej analýzy ako aj pri formulovaní návrhov využíva metódy vedeckej práce uvedené v príslušnej kapitole habilitačnej práce v rozsahu adekvátnom pre tento druh záverečnej práce. Kvalita predkladaných autorských riešení je výsledkom kontinuálneho využívania týchto metód s ľažiskom v komparácii teoretických prístupov s ich praktickým napĺňovaním s identifikáciou príčin a limitov v oblasti zdrojov.

4. Výsledky habilitačnej práce a aké poznatky priniesla

Autor sa v habilitačnej práci významným spôsobom pričinil o zmenu metodologického prístupu ku skúmaniu vojenskej logistiky ako vedného odboru doteraz nepoužitým postupom separátneho posudzovania jeho historického vývoja na terminologickej báze a zvlášť na obsahovej podstate pojmu logistika. S odbornou erudíciou tiež prispel ku vymedzeniu samotnej definície vojenskej logistiky. V navrhovanom znení prekonáva doterajšiu koncentráciu autorov na prax vojenskej logistiky a všeobecnú zmienku o vede v definícii doplňuje o bod, ktorý túto dielu robí plnohodnotnou.

V praktickej, implementačnej rovine na základe vykonanej analýzy adresne pomenúva, kvalitatívne hodnotí a na zvolených príkladoch kvantitatívne prezentuje dopady niektorých manažérsky nezvládnutých reorganizačných zmien a procesov v rámci rezortu obrany s dôležitosťou dopadmi nielen na vojenskú logistiku, ale aj s ňou úzko spojené oblasti vrátane dopadov na ozbrojené sily ako celok. Kladne hodnotím aj uplatnenie metódy

zovšeobecnenia, využitím ktorej autor prekonal úzko odborne zameraný prístup k logistike všeobecne orientovaný na jej podstatné funkčné oblasti ako sú materiálové toky, plnenie prepravných úloh a zásobovanie. Akcentáciou významu vzdelávania, odbornej prípravy a výcviku ľudských zdrojov, špecialistov logistiky tak preukazuje, širokospektrálnu orientáciu v problematike vojenstva, správne a výstižne týmto zdrojom prisudzuje prioritu ako elementárneho a klíčového faktora vojenskej logistiky keď konštatuje, že „...získaním absolventa nevojenskej vysokej školy ozbrojené sily môžu nadobudnúť zamestnanca s hodnosťou poručíka, ale rozhodne nie plnohodnotnú osobnosť dôstojníka.“

V kapitole 9 autor ponúka nielen široké spektrum opatrení na odstránenie nedostatkov v logistických procesoch spojených so zabezpečením ozbrojených síl v stave bezpečnosti a v krízových situáciach. Zároveň predkladá koncepciu smerovania logistického výskumu orientovaného na strategické ciele, v určitých oblastiach až s víziou rozvoja vojenskej logistiky, ktorá sa stane reálnou implementáciou opatrení navrhovaných autorom.

Použitím metódy indukcie na príklade konkrétnych nedostatkov pri prijímaní strategických rozhodnutí rozvoja vojenskej logistiky nielen že vyvodil všeobecné závery, ale ich negatívne pôsobenie dokázal priradiť a kvalitatívne vyjadriť v nimi determinovaných funkčných oblastiach.

Kvalita práce mohla, podľa môjho názoru, ešte gradovať, ak by autor v kapitole 9 svoje závery rozšíril o návrh štrukturálnych zmien na operačnom a strategickom stupni vojenskej logistiky. Vzhľadom k šírke riešenej problematiky a v tomto zmysle aj nutnému obsahu však každý bod nad rámec autorom stanoveného obsahu by habilitačnú prácu nadlimitne dimenzoval, takže túto pripomienku dávam len ako podnet pre prípadne ďalšie rozvíjanie tohto diela.

Nedostatkom posudzovanej práce sú drobné formálne a gramatické nedôslednosti v texte predloženého materiálu.

5. Práca s literatúrou:

Autorom, vzhľadom k téme práce využitá hľavne domáca, v potrebnom rozsahu tiež zahraničná literatúra zodpovedá úrovni habilitačnej práce. Spektrum všeobecne platných právnych noriem, interných strategických dokumentov ministerstva obrany, odborných normatívnych aktov ako aj nevojenskej odbornej literatúry nasvedčuje autorov dokonalý prehľad v teoretických východiskách riešenej problematiky.

6. Formálna stránka habilitačnej práce:

K formálnej stránke predloženej práce, okrem pripomienok ku drobným gramatickým a štylistickým nedostatkom napr. v podobe používaných zložitých súvetí, nemám zásadné pripomienky a formálne habilitačná práca zodpovedá požiadavkám na tento typ práce.

7. Význam habilitačnej práce pre spoločenskú prax alebo pre ďalší rozvoj daného vedného odboru

V analyzačnej časti práce autor na základe skúmania relevantných strategických dokumentov a rozhodnutí strategického manažmentu ministerstva obrany kriticky hodnotí tie, ktorých pôsobením neboli dosiahnuté len požadované efekty, ale vo forme negatívnych externalít spôsobili stagnáciu resp. nízku dynamiku rozvoja vojenskej logistiky. Dôslednou analýzou zdrojovej bázy vojenskej logistiky si tak autor pripravil bázu kvalitných podkladov pre argumentačne dostatočne odôvodnenú škálu návrhov v druhej, vysoko kreatívnej časti habilitačnej práce.

Práca už v prvej časti prináša rad mnohých doteraz nepublikovaných teoretických poznatkov, ktoré sú podnetné pri skúmaní historického vývoja a identifikácii vojenskej logistiky v systéme vedných odborov. Závery autora v aplikačnej rovine riešenej problematiky umožňujú funkcionárom vojenskej logistiky implementovať do praxe pôvodné alebo podľa potreby modifikované návrhy autora, ktorých implementáciou do praxe možno prekonať aktuálne nedostatky v riadení logistických procesov.

8. Hodnotenie spôsobilosti autora:

Spracovaná habilitačná práca je dôkazom, že vedomosti a dlhoročné poznatky autora získané jeho celoživotným odborným pôsobením vo vojenskej logistike dokáže využiť na vedecké bádanie s vysoko prínosnými závermi pre teóriu a prax v príslušnom vednom odbore. Pritom dokázal pracovať s metódami, ktoré sú predpokladom kvality jeho ďalšieho odborného rastu a napredovania pri rozvíjaní vojenskej logistiky ako vedy.

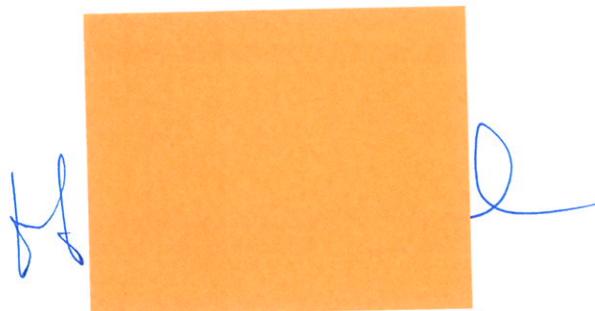
Záver:

Hodnotená habilitačná práca prezentuje autora ako pedagogicky a odborne erudovanú osobnosť v odbore vojenskej logistiky, s preukázanými schopnosťami systémového vedeckého prístupu, ktoré predkladaným analýzam a návrhom v habilitačnej práci dávajú záruku originality, kreativity a záverov tvoriacich východiská pre ďalšie vedecké bádanie a realizáciu projektov vojenskej logistiky.

Konštatujem, že habilitačná práca s názvom *Vplyv zdrojov na stav a rozvoj vojenskej logistiky* spĺňa podmienky vyplývajúce z § 76, ods. 11, zákona č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a preto prácu odporúčam predložiť k obhajobe. Po úspešnej obhajobe habilitačnej práce a habilitačnej prednáške odporúčam komisii pre habilitačné konanie, navrhnúť Vedeckej rade akadémie, aby Ing. Stanislavovi Morongovi, PhD., udelila vedecko-pedagogický titul docent.

Otázky pre habilitanta:

1. V čom vidíte príčiny, že z koncepcie rozvoja logistických služieb schválenej ministrom obrany v roku 2018 bolo zatiaľ splnené len minimum stanovených cieľov?
2. Ktoré z rozhodnutí prijatých na strategickej úrovni riadenia vojenskej logistiky v intervale predchádzajúcich piatich rokov pokladáte z hľadiska rozvoja logistiky za zásadné a v čom spočíva ich prínos?

V Banskej Bystrici, 21.október 2019